

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן':
079-367-9-079

בית נאמן

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בבית הכנסת "אהבת התורה" - איש מצליח רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב. בשעה 22:00

נושאי השיעור:

א. הלכות ספירת העומר. ב. דיוקים בנוסח לשם יחוד והרחמן. ג. תלמידי רבי עקיבא. ד. שמיעת שירים בימי העומר. ה. יום השואה והגבורה.

דעת בה"ג במי ששכח לספור

ב. אנחנו נמצאים בימי העומר, וצריך לזכור שלא לשכוח אף לילה אחד, כי יש מחלוקת בין בעל הלכות גדולות לבין התוספות (במגילה דף כ' ע"ב בד"ה כל, ובמנחות דף ס"ו ע"א בד"ה זכר), התוספות שם מביאים בשם בעל הלכות גדולות² שאם אדם שכח לילה אחד הפסיד ולא יכול עוד לברך, כי התורה אמרה: "תמימות" (ויקרא כ"ג ט"ו), דהיינו תמימות בשלימות, ולכן אסור לדלג אף יום. ואמנם בבה"ג שלנו (הלכות מנחות ס"ע"א) הגירסא היא: "אם שכח לילה ראשון" וכו', כלומר אם שכח לילה הראשון זה כבר לא "תמימות", אבל אם ספר בלילה הראשון ורק שכח באמצע הימים, זה נחשב "תמימות", כיון שיש לו התחלה וסוף³. וזו הערה שהעירו כמה חכמים. אבל התוספות במנחות (שם) אמרו בשמו במפורש לא ככה, הם אמרו: "אם הפסיק יום אחד ולא ספר שוב אינו סופר", מהלשון "הפסיק" משמע שהתחיל למנות ואח"כ הפסיק יום אחד, וא"כ לפי דעת בה"ג במקרה כזה אינו סופר עוד.

דעת התוספות בזה

ג. אבל התוספות חולקים עליו ואומרים: "תמימה גדולה היא ולא יתכן", למה לא יתכן? כי התוספות במקום אחר (בכתובות ע"ב ע"א, בד"ה וספרה), לגבי אשה לא טהורה שסופרת שבעה נקיים, שאלו: למה היא לא תברך על הספירה הזאת? הרי התורה אמרה: "וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר" (ויקרא ט"ו כ"ח), ואפילו שהתורה דיברה על זבה הרי חכמים תיקנו גם בנדה, וא"כ גם על תקנת חכמים יכולים לברך, וכמו שמברכים על חנוכה ועל פורים וכדו', אז למה אשה

עובדיה בא לבית הכנסת הגדול על יד "משהד", והוא נותן שיעור משהו מיוחד, הוא אומר את כל הספרים בעל פה, כדאי לך לבוא, אמרתי אם אשכנזי אומר ככה אז ודאי שאני צריך לבוא. ובמוצאי שבת אמרתי לרבי שמואל עידאן ז"ל: בא נלך למשהד, והלכתי בשעה תשע עד אחת וחצי בלילה (אולי עד אחת), והרב היה מדבר וזורם, אבל במהירות המחשבה כמו מהירות הברק, ואני הייתי רוצה לרשום את הדברים, כי זה פעם ראשונה, פעם שנייה פעם שלישית, רוצה לרשום, והרב קופץ בין הראשונים, הריטב"א הרשב"א הרמב"ן סמ"ק סמ"ג וכו', ואי אפשר לתפוס, אז איך אני ארשום? אבל לאט לאט השתדלתי למהר כדי להספיק. וכשחזרתי הביתה, אשתי ז"ל שאלה אותי: למה איחרת? אמרתי לה: **חבל שהרב לא דיבר בבית החיים, כי אז המתים היו קופצים ורוקדים והיתה תחיית המתים**, ככה היתה הרגשה כ"כ נפלאה. אז חשבתי שזו הדרך למהר בדיבור, אבל אחרי שנים שמעתי את הרב בבית בשיעור הליון, והוא היה מדבר לאט לאט (כנראה ב"משהד" היו תלמידי חכמים אז הוא יכל למהר), ממש "עירוף כמטר לקחי תול כטל אמרתי", מדבר מאד לאט כמו טיפות של גשם, למה? כיון שהיו שומעים אותו הרבה. לכן גם אני אשתדל בלי נדר ללמוד את השיטה הזאת ולדבר לאט לאט, וכי יש לנו ברייה? הרי המשנה בפרקי אבות (פ"ב מט"ז) אומר: "לא עליו המלאכה לגמור", ובהתחלה הייתי חושב שצריך לגמור את כל ההלכות של פסח ושל ארבע פרשיות וכו', ויש לי רק שעה אחת או שעה פחות רבע ("הנותן אמרי שפר" שפ"ד ר"ת שעה פחות רבע), אז מה אני אעשה? לכן אמרתי, לא עליך המלאכה לגמור, וכי חסר רבנים שיהיו בריאים? כל אחד נותן כמה הלכות.

2. זה אחד מהגאונים לפני אלף מאתיים שנה, בסביבות שנת ארבעת אלפים תקס"ד (ויש אומרים תקכ"ד, אבל בודאי לפני אלף מאתיים שנה).

3. וכמו שאומרים על רבי העשיל, שפעם אמר לו אביו: בני תתפלל ואח"כ אתן לך זנב דג והראש שלו זה כמו דג שלם, אמר לו: בסדר, לקח סידור ותוך כמה דקות גמר, שאל אותו אביו: איך גמרת את התפילה? אמר לו: קראתי מה טוב ועלינו לשבח, אמר לו: מה עם כל התפילה? אמר לו: **אם ראש דג והזנב זה דג שלם, אז מה טוב ועלינו לשבח זה תפילה שלימה...**

חידה לחודש אייר

א. מורי ורבותי, שבוע טוב ומבורך וחודש טוב ומבורך. יש חידה כפולה על החודש הזה: **היכן מצאנו שלושים שהוא חמשה עשר וחמשה עשר שהוא שלושים?** הלילה זה שלשים בניסן (כי חודש אייר יש בו יומיים ראש חודש, והיום הראשון שייך לניסן), וכמה ספרנו לעומר? חמשה עשר, אז זה שלושים בניסן שהוא חמשה עשר לעומר. ובעוד שבועיים בחמשה עשר באייר כמה נספור לעומר? שלושים, אז זה חמשה עשר באייר שהוא שלושים לעומר, זה פירוש החידה. שמעתי את זה לפני ארבעים שנה בערך, מחכם אחד **רבי הלל שמחון**, הבאתי את זה בספרי אסף המזכיר (מערכת הח"ת ערך חידה אות נ"ט)¹.

1. יש אנשים שמתלוננים ואומרים שאני מדבר מהר ורוצים שאדבר לאט, "לאט לי לנער לאבשלוש" (שמואל ב' י"ח), "לאט" זה גימטריא ארבעים וגם "לי" גימטריא ארבעים, לאט לאט. ואומר לכם את האמת, לפני חמשים וארבע שנים (בחודש אלול תשכ"ב), הייתי מלמד בישיבת חב"ד אצל **הרב ניסן פינסון**, והוא הביא לישיבה בחור מרוקאי שלמד בישיבת חב"ד בצרפת, והוא רצה להפיץ את השיטה שלהם שלומדים את כל המפרשים ביחד, ולא מדקדקים מה אמרו תוספות ומהרש"א וכו', וכדי להספיק הוא לימד במהירות רבה מאד כמהירות הבזק, ותוך שעה וחצי לימד שני עמודים מפרק "שנים אוחזין", גמרא רש"י תוספות מרדכי וקצות החושן, והילדים השתגעו, אמר להם: אתם לא מבינים? זה בוש, אמרו לו: אנחנו לא תופסים. אבל ככה הוא עשה פעם אחר פעם עד שהתלמידים נהרסו מזה, ובסוף הוא עזב את הישיבה, ואחרי כמה חודשים הישיבה חזרה למה שהיתה, והיינו לומדים לאט.

וזה היה בחודש אלול, ואח"כ כשהגיעה פרשת האזינו קראנו: "יערוף כמטר לקחי תול כטל אמרתי" (דברים ל"ב ב'), **ועלה בלבי חידוש יפה**, היה לנו מורה לערבית, שמו אליהו לוי (קראו לו: מיסיו לוי), והוא אמר לנו שלפני חמשים שנים, המציאו איזו אבקה שמפזרים אותה על העננים, והעננים נבקעים ויורד גשם, אז אמרו שמעכשיו אין עצירת גשמים, כי אם אין גשם ניקח מטוס ונעלה על העננים ונפזר את האבקה הזאת (וקוראים לאבקה: "דידי הכסף", ככה ראייתו פעם כתוב), והנה שנה אחת לא ירדו גשמים בחו"ל (אולי באמריקה), **ועבר מטוס ופיזר אבקה על העננים, ואז התפוצצו העננים וירד גשם חזק עד שטבעו שתי ערים**, וזה מרוב "החממה" של בני האדם שמתחכמים על הקב"ה, כי העננים מורידים גשם לאט לאט, טיפה אחרי טיפה בחכמה. אז אמרתי שזו כוונת משה רבנו שאמר: "עירוף כמטר לקחי תול כטל אמרתי", דהיינו **כשאתה מלמד תלמד כמו מטר שיוור טיפה אחר טיפה, ואל תשפוך הרבה לפי השכל שלך אלא לפי כח השומעים**. וגם הרב האר"י כשהיה מסביר לתלמידיו דברי קבלה עמוקים, אמרו עליו שהיה מחפש את הצניזר שיוכל לרדת לאוזניהם של השומעים, כי אם ישפוך קשה הכל בבת אחת לא יבינו כלום, לכן הכל היה לאט לאט.

אבל אחרי שנים, בליל מוצאי שבת ט' באייר תשל"ב (לפני ארבעים וארבע שנים בדיוק), איך אני זוכר את זה? כי אז שמעתי לראשונה דרשה של **מרן הרב עובדיה ע"ה**, וכ"כ התרשמתי ממנה עד שלמחרת שלחתי לו מכתב, ואמרתי לו: תודה רבה על הדרשה הנפלאה הזאת, ושלחתי לו גם שאלות והערות וכו', והמכתב הזה נדפס (בשו"ת בית נאמן ח"א ח"ד ס"ג). ואיך הייתי בדרשה? זה היה שנה אחרי שעליתי לארץ, ובהתחלה לא הלכתי לדרשות, כי אמרתי לי את הספרים שאני קורא בהם, וגם לא היה לי כח לערוך את הספרים של אבא, כי הוא נפטר באמצע כתיבת תשובה קשה ועמומה, בדיון "אין מעבירין על המצוות", והשאיף עשרים וחמשה עמודי פוליו במכונת כתיבה, אז צריך ללמוד אותם ולסיים את התשובה הזאת, אבל רק הייתי מתחיל לקרוא קצת, ומיד אני נאנח ואומר: "זו תורה וזו שכרה"? וככה פעם אחר פעם, וגם היינו טרודים בייסוד הישיבה, לגייס כספים מפה ומשם (ואם אני מקבל צ"קים ולא מכניס אותם לבנק באותו יום, הרב צבאן אומר לי: למה לא הכנסת? אחרי זה יגידו שיש לכם כסף. אבל לא הכנסתי כי אני מטפל בתלמידים ובתפילות ובמשפחה, ואין לי זמן לחכות בתור בבנק חצי שעה, כי באותו זמן שאני מחכה יש לי שיעור בישיבה, אבל מה אעשה הייתי צריך לרוץ, "לקראת רץ ירוץ" (ירמיה נ"א ל"א), וכל הזמן רצים, אין מה לעשות). עד שבא אשכנזי אחד גבוה (היה מגיע לתקרה, ככה אני זוכר אותו), ואמר לי: במוצאי שבת הרב

מוצאי שבת
פרשת "קדושים"
ל' ניסן
התשע"ו

לא תברך "וציונו על ספירת טהרה", ותספור אחד לספירה ושני לספירה וכו' ותירצו התוספות, שאשה לא יכולה לברך כי אולי אחרי יום יומיים היא תסתור את הספירה, דהיינו היא תראה דם והכל ילך לאיבוד, ואז זה ברכות לבטלה, ולכן לא מברכים על הדבר הזה. וא"כ מכאן משמע שבעומד כל לילה מצוה בפני עצמה היא, כי אם אתה אומר שהלילות מחוברים א"כ איך אני יכול לברך בלילה הראשון? ומי אמר שלא אשכח בשום לילה ואז הברכות יהיו לבטלה? וכמו שכותב הרב חיד"א (במורה באצבע סימן ר"ז)⁴: אדם יזהר שלא ישכח לספור את העומר, לכן יזדרז לעשות לו סימנים שלא ישכח, למה? כי אם הוא ישכח לילה אחד אז לפי מאן דאמר (ככה הלשון שלו) כל ברכותיו למפרע לבטלה, שהרי זו מצוה אחת "וספרתם לכם וגו' תמימות", ואם דילגת אז זה לא תמימות. וא"כ לכאורה באמת איך נוכל לברך על העומר? וכי אנחנו בטוחים שלא נשכח? וכמו שחששו לגבי אשה שאם תראה דם תסתור את הספירה, אז אותו דבר גם כאן נחשוש אולי נשכח לילה אחד⁵. ולכן התוספות אמרו "ותימה גדולה היא ולא יתכן", כי לא יתכן שאדם יברך ואתה אומר שצריך שכל הלילות יהיו תמימים.

ההלכה בזה

ד. אבל בכל זאת כיון שבה"ג היה מהגאונים, וכתבו עליו הראשונים **שכל דברי דברי קבלה ומתייחסים אליהם בכבוד ראש**, לכן חוששים לדעתו, **שאם אדם שכח לספור לילה אחד וגם ביום לא תיקן את עצמו, אז א"כ יספור בלי ברכה**, כך הדין וככה פשוט ומורגל היום. **ומה יעשה? יבוא אצל החזן, והחזן יאמר "ברשות מורי ורבותי"**, ויכוין לפטור אותו, וככה יצא ידי חובה.

מי שמסופק אם ספר את העומר

ה. ומה יהיה הדין באדם שהוא **מסופק** אם ספר או לא? **מין (סי' תפ"ט ס"ח) אומר**

4. אני אומר את המקור, **כדי להקל מהטורח על אלה שכותבים א"כ את הדברים של בעלון "בית נאמן"**, והם כל פעם מחפשים את המקורות במחשב, אז מה שאפשר להקל נקל עליהם.

5. או למשל אדם שיודע שיש לו ניתוח ב"מ באמצע ימי העומר, ואחרי הניתוח צריך לשהות יום או יומיים, האם יכול לברך מההתחלה או לא? להלכה מברך, ולמה לא יחשוש שלא יוכל לברך אחרי הניתוח? אבל בזה אני יכול לתרץ, כי הקב"ה גדול ויכול לרפא אותו גם בלי ניתוח. ואפילו אם יעשה ניתוח הרי בדרך כלל לא מנתחים בלילה אלא ביום, וא"כ בלילה שלפניו יספור את העומר, ואחרי שיעבור הניתוח לחיים טובים ולשלום, כמה זמן הוא צריך להתאושש? עשר או שתים עשרה שעות או יום אבל לא יומיים, וא"כ גם אם בלילה הבא הוא לא יוכל לספור, הרי למחרת ביום הוא יכול לתקן ולספור (שהרי אדם שלא ספר לילה אחד יכול לתקן למחרת ביום, כמ"ש מרן בס' תפ"ט ס"ז). וא"כ לא צריך לחשוש, ואפילו אם קבעו לו הרופאים ניתוח או טיפול רפואי באמצע ימי העומר, לא יבקש שידחו לו אותו אחרי שבועות, כי לפעמים דברים כאלה מסוכנים ואסור לדחות.

6. ככה נהגנו שהחזן אומר "ברשות מורי ורבותי". וככה מצאתי גם בספר "לשון חכמים" (לא במהדורה ראשונה, אלא במהדורה שניה שנדפסה בירושלים בסביבות שנת תרפ"ט, וזו מהדורה של רבי דוד ציון לניאדו, שהיה אדם צדיק וירא שמים), שאומר שם: "ואומר השליח ציבור ברשות מורי ורבותי". ופעם הרב חירארי ע"ה אמר: למה אומרים "ברשות מורי ורבותי"? הרי כל אחד ואחד מברך, אז למה צריך לבקש רשות? ובמיוחד אם הוא שליח ציבור (קבוע). אבל אני תירצתי שלפעמים יש אחד ששכח אתמול לספור ועכשיו הוא סופר בלי ברכה, אז כשיצא ידי חובת הברכה אלה השליח ציבור אומר "ברשות מורי ורבותי", כלומר ברכה הזאת אני מוציא את כל ששכחו לספור, ולכן ע"י שהשליח ציבור אומר את זה אז הציבור יוצאים ידי חובה.

7. **אבא ע"ה** היה אומר לי שישנו מנהג טוב (ואנחנו בלי נדר נוהגים בו), **לקרוא אחרי ספירת העומר "הושענות"**, שכתב אותם רבי יוסף חיים בספר "לשון חכמים" (חלק א'), והוא עשה הושענות לכל לילה, ובשום מקום לא ראתי שעושים את זה. ובישיבה הוציאו את הספר הזה מחדש (הדפיס אותו ר' אורי מאזוז), בספר קטן עם ניקוד והסבר והערות, ובכל לילה ולילה בימי העומר כתוב שם מספרים וגמיטריאות ששייכים לאותו לילה, כמו למשל: "אנא בזכות אברהם אוהבך אשר קראת אותו אחד, אנא למען זכות יצחק הנעקד על הר אחד וכדו', הושיענו בספירת יום אחד והצליחנו בספירת יום אחד. אז אבא אמר לי שלפעמים קורה שהוא היה בנסיעה וכדו' והתפלל ערבית, ולמחרת הוא לא זכר אם הוא ספר אתמול בלילה או לא, אז הוא היה לוקח את הספר "לשון חכמים", ורואה אם המספרים והגמיטריאות שם זכורים לו או לא, אם הם זכורים סימן שספר ואם לא זכורים כנראה שלא ספר. (ובגלל שאבא היה קורא את הלשם יחוד האריך וההושענות של רבי יוסף חיים, לכן הוא לא היה סופר את העומר בבית הכנסת, כי הציבור לא היו יכולים לחכות לו, אז הוא היה סופר בבית. והרב חירארי ע"ה היה עושה בבית הכנסת שלו גם את הלשם יחוד האריך וגם את ההושענות, ומי שלא רוצה לקרוא יש בתי כנסת אחרים, המבלי אין בתי כנסת בתל אביב?).

אבל אדם לא צריך להגיע לזה, **כי יש מנהג טוב מאד לספור את העומר גם ביום**, למה? כי אם אדם נטיר ושכח לספור בלילה, ולמחרת בא להתפלל שחרית בבית הכנסת, אז לפני תנא דבי אליהו אומרים למשל: "היום חמשה עשר יום לעומר שהם שני שבועות ויום אחד", וככה הוא משלים את הספירה שלו. והמנהג הזה מובא בסוף ספר "ים של שלמה" על בבא קמא (ופעם מיהו שאל אותי: איפה כתוב המנהג הזה? אמרתי לו: "ביום של שלמה", והוא

שיכול להמשיך לברך (והמקור הוא מתרומת הדשן סי' ל"ז). ולמה יכול להמשיך לברך? כי יש כאן ספק ספיקא, ספק שמא אתמול ספר כדין וכדת, ואם נאמר שהוא לא ספר אז אולי כמו דעת התוספות (הנ"ל) שאמרו על דעת בה"ג שהיא דעה דחוייה ותמוהה (כמו שאמרו: "ותימה גדולה היא ולא יתכן"), וא"כ כל לילה היא מצוה בפני עצמה, ואם אתמול לא ספר אז היום יכול לספור, כי בספק ספיקא מברכים.

דין ספק ספיקא בברכות

ו. והיה גאון גדול רבי דוד פארדו, מחבר שו"ת מכתם לדוד⁶, ויש לו תשובה שם (תאו"ח סימן ג'), שהוא מוכיח בתשע ראיות **שלא מברכים בספק ספיקא**⁷, זאת אומרת שאפילו אם יש לך שני ספיקות לברך אל תברך, והוא אומר שכל מה שאתה מרבה בספיקות וספיקות ספיקות בברכה כולם להקל ולא מברכים. וכל האחרונים שאחריו קיבלו את דעתו שאין מברכים בספק ספיקא. **והוקשה לו מדין ספירת העומר**, מדוע מרן כתב כאן שאם אדם מסופק לילה אחד יכול להמשיך ולספור בשאר הלילות מכח ספק ספיקא? הרי אמרנו שאין מברכים בספק ספיקא. ותירץ שכיון שישנה דעה שספירת העומר דאורייתא (וזו דעת הרמב"ם והראב"ה ומרן לא פסק ככה, ונדבר על זה בהמשך), אז אנחנו מצרפים את הדעה הזאת לענין זה, ולכן כיון שהספירה מדאורייתא אז הברכה נגדרת אחריה. וכמו למשל אדם שיש לו ספק אם קרא קריאת שמע או לא קרא, וכתוב בגמרא (ברכות כ"א ע"א) שחוזר וקורא, ומברך עוד פעם יוצר אור ובורא חושך ואהבת עולם וכו' (עי' בשו"ע סי' ס"ז סעי' א'), למה? כי קריאת שמע דאורייתא והברכות נגדרות אחריה, וא"כ גם כאן אפילו שמרן פסק שספירת העומר דרבנן, אבל בנושא הזה הוא צירף את דעת מאן דאמר שספירת העומר דאורייתא. וזה תירוץ חריף קצת. וכך החיים (סימן תפ"ט אות פ"ח) לא ראה את דברי המכתם לדוד ונדחק בזה, והרב עובדיה העיר עליו בזה.

למה בספירת העומר מברכים מספק ספיקא?

ז. אבל ע"פ מה שאמרנו **יש הסבר יותר מרווח, שהרי דעת בה"ג** שסובר שכל הלילות מחוברים ואם איבדת לילה אחד הפסדת הכל, **זו דעת יחיד ולא מסתברת**, וכמו שהתוספות אמרו "ותימה גדולה היא ולא יתכן", וא"כ **אפילו שקיבלנו את דעתו במקרה שהוא בודאי איבד, מ"מ במקרה שהוא ספק איבד מסתבר שיכול לברך**, כי יש לך כאן אפילו שלשה ספיקות, ספק שמא בה"ג דיבר דוקא על הלילה הראשון, ובשאר הלילות הוא מודה שלא צריך תמימות ואם

לא הבין מה אני מדבר, הוא חשב שיש בתל אביב שייך לשלמה המלך... "ים של שלמה" זה ספר של גאון גדול, מהרש"ל - רבינו שלמה לוריא, ויש לו חיבור על מסכת בבא קמא, ושם יש רשימה של מנהגי בני בבל ובני ארץ ישראל (והרשימה עתיקה מאד מתקופת הגאונים, ויש חכם שכתב פירוש על כל מנהג שם), ויש שם (אות מ"ד) שני מנהגים בספירת העומר, יש שסופרים רק בלילה ויש סופרים בלילה וביום.

8. הוא היה אחד מהגאונים הגדולים ויש לו עיון זך נפלא, רק שהוא כותב בתקיפות, וזה גרם שהעולם לא יודע את הערך שלו כמו שיודע את הערך של הרב חיד"א. **הרב חיד"א** היה ענוותן ומויחד, ואפילו אם היו כותבים עליו בחרפות הוא היה עונה בפשטות. פעם אחת (בברכי" סי' ע"ד ת"ר סק"א) הוא כתב איזה חידוש על השאלה של מרן הבית יוסף (שם): למה עושים שמות ימי חנוכה הרי היה פ"י שמן שהספיק ללילה אחד, וא"כ נעשה רק שבעה ימים, אז הרב חיד"א כתב שיש גירסא של השאלות (פרשת וישלח) בגמרא (שבת כ"א ע"ב) שלא היה בפך **אפילו** שיעור לילה אחד, וא"כ בכל הלילות היה נס וגם בלילה הראשון, אז לכן עושים שמות ימי חנוכה. ואח"כ הופיע פירוש על השאלות של רבי ישעיה פיק (יש לו פירוש על ספר השאלות ועל ספר החינוך ועל ספר הערוך, ולכל אחד הוא מצא לו איזה שם, על השאלות כתב "שאלות שלום", ועל החינוך כתב "קטן שהגיע לחינוך", ועל הערוך כתב "הפלאה שבעריכין". והוא היה בקי גדול, הרב חיד"א קורא לו: "זה סיני"), ושם הוא כתב את החידוש הזה, ואמר בזה ניחא קושיית הבית יוסף. ואין הרב חיד"א התבטא על זה (ביוסף אומץ סי' ל"ב) "ויתוש קדמו בברכי יוסף", וכי הוא יתוש לעומת רבי ישעיה פיק? הרי גאון עולם ובעל זכרון מדהים היה, אבל ככה כותבים. **העדינות של האדם היא שווה מליונים, יש אנשים שחושבים שאם ידברו בתקיפות אז כולם יפחדו מהם, תדע שאף אחד לא יפחד ממך, תדבר בענוה ובצניעות וכולי האי והלואי.**

9. הוא רצה להוכיח בעשר הוכחות אבל לא מצא, וכשהגיע להוכחה התשיעית כתב **"קרא לתשיעי עצייר"**, נעצתי כאן. מאיפה הוא לקח את הלשון הזאת? יש משנה בבכורות (פ"ט מ"ח) על מה שמעבירים את הבקר והצאן למעשר, כמו שכתוב: "וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבור תחת השבט" (ויקרא כ"ז ל"ב), ומכאן אחד שנים שלש וכו' והעשירי הוא קודש לה, ובמשנה (שם) כתוב שאם אדם קרא לתשיעי עשירי, כלומר הוא היה מכה בצאן וטעה בחשבון, ובמקום לומר שמיני-תשיעי אמר שמיני-עשירי, מה הדין? קדוש או לא קדוש? אז רבי דוד פארדו לקח את לשון המשנה: "קרא לתשיעי עשירי", ושינה אות אחת: "קרא לתשיעי עצייר", כלומר נעצרת פה ועצריה ה', יש לי רק תשע הוכחות, וכי לא מספיק תשע הוכחות? בודאי מספיק.

לחסויות, להפצה, לשאלות, להנצחות ולקבלת העלון ניתן לפנות <<<

מי הרג את יהודי אלכסנדריה של מצרים?

טז. ודוגמא אחת לזה, בסוכה (דף נ"א ע"ב) ששם כתוב שהיו יהודים באלכסנדריה של מצרים "כפליים מיוצאי מצרים", וזו כמות גדולה מאד, "וכלוהו קטלינהו אלכסנדרוס מלכא", וכי אלכסנדר הרג יהודים? הרי הוא היה אדם טוב וג'נטלמן¹⁶. אז הרב מאור עינים (בן דורו של מרן) שהיה בקי בספרי העמים, התפלא על זה שהרי אלכסנדר לא עשה את זה? ואמר שמי שעשה את זה הוא אחד מקיסרי רומי שמזכר במדרש ושמו "טרכינוס", אז איך כתוב בגמרא אלכסנדרוס? ועשה קושיא. והגאון מוילנא (בהגהותיו שם) הגיה בגמרא: "טרכינוס"¹⁷. אבל קרוב לודאי שלא רצו לכתוב בגמרא "טרכינוס" בפירוש, שמא הדבר יגיע לקיסרי רומי ויעשו לנו צרות, ולכן הגמרא החליפה וכתבה: "אלכסנדרוס" שהוא אחד ממלכי יון, כי בזמן הגמרא יון כבר ירדה מגדולתה, אז אפשר לכתוב אלכסנדר ופרעה ונבוכדנצר וכו', אבל לכן הגמרא העלימה את הדברים.

"אלקינו מלך העולם-לעד האל"

יז. ויש עוד דבר מפלאי יותר, בברכה הרביעית של ברכת המזון, שאומרים: "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם לעד האל אבינו מלכנו אדירנו", והמלה "לעד" כתובה בכמה סידורים¹⁸. ומה זה "לעד"? הרי "לעד-האל אבינו" לא יכול להיות, אלא "אלקינו מלך העולם-לעד" (וככה צריך להפסיק), וא"כ למה בכל הברכות אומרים "מלך העולם" בלבד ולא אומרים "לעד"? ורבותינו אומרים (ברכות מ"ח ע"ב) שהברכה הזאת נתקנה בגלל הרוגי ביתר, מה זה "הרוגי ביתר"? במלחמת בר כוכבא נהרגו בעוונות מאות ואלפים יהודים¹⁹, אז על זה תיקנו "הטוב והמטיב לכל", מה זה הטוב והמטיב? שאחרי שבע שנים קברו אותם, "הטוב" שלא הסריחו ו"המטיב" שניתנו לקבורה, ככה אומרת הגמרא בברכות (שם). אבל איך יתכן שבמקום להגיד תפילה לקב"ה (כמו: "עד מה ה' תאנף לנצח"? איך הוא ראה דבר כזה ושתק?) כתבו ברכה "הטוב והמטיב", ולא רמזו אף מלה אחת על הרוגי ביתר.

רמז להרוגי ביתר

יח. אבל אתם יודעים איפה רמזו אותם? במלה "לעד", כי אדריאנוס קיסר שהיה נבל בליעל הוא שעשה את כל הרשעות הזאת, והוא חרש את ירושלים והחליף את השם שלה ל"איליה קפיטולניה", וגם אסר על היהודים להיכנס לירושלים חוץ מפעם אחת בשנה לבוא ולבכות על הכותל המערבי, ימח שמו ויאבד זכרו²⁰. אז עכשיו מה אנחנו נגיד? הרי כל התקוה של עם ישראל בצער גדול, ולכן אומרים: "אלקינו מלך העולם לעד", לומר שהקב"ה הוא מלך העולם לעד, ואדריאנוס ילך, רומי תלך, איליה ועצביה יילכו, וגם הרשעים האלה היום (אונסק"ו) שאומרים ש"הר הבית" נקרא "מסגד אל אקצא", גם הם יילכו, וכמו שכתוב: "כל אוכליך יאכלו וכל צריך כולם בשבי ילכו, וכל בוזיך יהיו לבז" (ירמיה ט"ז), ואח"כ "כי אעלה ארוכה לך וממכותיך ארפאך נאום ה'" (שם י"ז). וככה חכמים רמזו את כל הטרגדיה של בר כוכבא במלה אחת: **מלך העולם "לעד"**, שתזכרו שהקב"ה הוא מלך העולם לעד, והוא יהפוך את יון וספרד והיטלר וגרמניה, ולא ישאיר מהם פליט ושריד, ולכן חכמים היו רומזים.

16. וכשהוא היה כובש מדינות לא היה הורג אותם, מה היה עושה להם? "אוטונומיה", כלומר עצמאות פנימית (ככה קראתי בילדותי בספר הסטוריה) ו"אוטונומיה" זו המלה הראשונה שפגשתי שם.
17. ובעל מפרשי הים (רבי יוסף שאול נתנון והגיס שלו רבי מרדכי סגל לייטנא), אמר: "עייין בספר מאור עינים ותראה עומק הגאון התנא הגדול רבי אליהו מוילנא". והם לא הבינו שזה הפוך: הגר"א ראה דברי מאור עינים ולכן עשה את ההגהה, והם חשבו שהגר"א מצא את ההגהה הזו מתחת לאדמה.
18. ופעם בסידור "חזון עובדיה" של הרב ע"ה, בברכת המזון בליל פסח דילגו על המלה "לעד", ושמעתי שהוא כעס ואמר להם לכתוב "לעד".
19. הגמרא (גיטין נ"ז ע"ב) אומרת שנהרגו "ארבע מאות רבוא" (ארבע מיליון). אבל הגמרא תמיד כותבת בהגזמה, ורבי יוסף חיים (שו"ת ר"פ ח"ב חאו"ח סי' א) אומר שהגמרא מדברת ע"פ האיכות, כלומר כל אחד מהאנשים האלה היה שוה עשרה מהגוים, ולכן ארבע מאות אלף נעשו ארבע מיליון, אבל למעשה היו פחות. ולפי ההסטוריונים הרומאים המספר נע בין חצי מיליון לתשע מאות שמונים וחמשה אלף (ככה אני זוכר).
20. והיה תיאור של סופר רומאי מאותה תקופה (איני יודע איך השתמר עד היום), שמספר איך היהודים היו באים לכותל המערבי בתשעה באב כשהם רעבים צמאים ויחפים, והם היו משלמים כסף בשביל לבכות על הכותל המערבי (ועד לפני מאה שנה פחות או יותר, הערבים היו קוראים לכותל המערבי: "כותל הדמעות", כי שם היו בוכים בלי סוף).

"ותצילנו מתאונות דרכים ומסכנת מחבלים ומחיות רעות"¹⁴, ותחזירנו לביתנו בריאים ושלמים ושמחים", כי יש סכנה של תאונות דרכים, ופעם לא היתה סכנה כזאת¹⁵. אבל אם היינו מברכים לא היינו יכולים להוסיף אפילו מלה אחת, היינו כבולים וקשורים, "ואני אסיר קשור בכבלי גידודיך" (רבי אהרון פרץ זיע"א בשירו "אֶתְה נפשי"). אז כאן בהרחמן ובמה שלא אומרים ברכה, מותר לנו להוסיף כמה מלים, ולכן אומרים: "הרחמן הוא יבנה בית המקדש ויחזיר העבודה למקומה".

איך נפטרו תלמידי רבי עקיבא

יד. בימי העומר נוהגים כמה מנהגי אבילות, בגלל עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא שנפטרו בימים האלה, ככה אומרת הגמרא ביבמות (ס"ב ע"ב). ואיך הם נפטרו? הגמרא אומרת ב"אסכרה", שזו סוג מחלה שפתאום כולם נפטרו ממנה. ופעם **הרב עובדיה ע"ה** אמר **שהיו שמונה מאות הלויים כל יום**, איך הגיע לזה? עשה חשבון שהרי הם מתו עד ל"ג לעומר, וא"כ עשרים וארבעה אלף לחלק על שלושים ושלוש זה יוצא שמונה מאות בערך. אבל איך יתכן שהיו כ"כ הרבה הלויים, ורבי עקיבא וכל חכמי הדור לא עשו כלום? **איך לא התאספו ועשו עצרת עם והתעוררות עם תעניות בכיות ותפילות?** ואם תאמר שהם עשו, איך יתכן שהתפילות של רבי עקיבא וכל החכמים שם לא נתקבלו? אז יש דעה שהם לא נפטרו מהמחלה הזאת, **אלא הם הלכו במלחמת בר כוכבא**. ותמיד אומרים שהדעה הזו היא דעה של החוקרים, אבל הרב גינזבורג שליט"א (ממושב עומר) אמר לי שככה נמצא ב"איגרת רב שרידא גאון" (מהדורת רב"מ לוי עמ' 13, בנוסח ספרדי), שכתוב שם: "הוא שמדא", ואיזו שמדא היה? זו השמדה של מלחמת בר כוכבא. ויש סמך לזה, מדברי הרמב"ם (פ"א מהלכות מלכים ה"א) שרבי עקיבא היה נושא כליו של בר כוכבא (ובטוח שיש לו מקור לזה שנעלם מאיתנו), ואם רבי עקיבא שיש לו עשרים וארבעה אלף תלמידים היה נושא כליו, מסתמא גם התלמידים היו שם. ולכן מובן למה לא עשו תעניות וכדו' כי זו מלחמה, ואיך כתוב בפסוק? "כי כזה וכזה תאכל החרב" (שמואל ב', י"א כ"ה), אז אין ברירה.

הגמרא כותבת ברמז

טו. ולמה הגמרא אמרה שזה "אסכרה" ולא אמרה את האמת שזו מלחמה? כי יש דברים בגמרא שנכתבו באופן נעלם כדי שהגוים לא יעשו מזה רעש, כי אם הם ישמעו את זה יעשו לנו צרות צרורות, שהרי הגמרא והבריייתות נכתבו תחת מלכויות רומי ופרס, ולכן הכל נכתב ברמז מחמת המלשינים.

המשנה ברורה (סי' ק"י סק"ל) אם יש לך ישובים בדרך, תוך ארבעה קילומטר מכאן וארבעה קילומטר מכאן, אתה לא מברך על תפילת הדרך. וככה נהגנו וככה **אבא ע"ה** נהג. ויש גם את דעת הרמב"ם (פ"י מהל' ברכות הל' כ"ה) והפרי חדש (סי' ק"ז אות ד') שכל תפילת הדרך עושים אותה בלי ברכה, אז מה אנחנו עושים? אומרים תפילת הדרך בלי ברכה. 14. היה פעם נהג מונית אחד שהסיע אברכים, ושמע אותם אומרים: "ותצילנו מחיות רעות", אמר להם: בחייכם איזה חיות רעות יש כאן? ורק אמר את זה והנה נכנס דבור לתוך המונית, מיד אמר להם: בסדר תגידו חיות רעות, רק תגרשו את הדבור הזה, "ויסר מעלי רק את המות הזה" (שמות י"ז). 15. אומרים בשם הרב אלישיב ע"ה שהיום גם הספרדים לא יברכו ברכת הגומל כשנוסעים מעיר לעיר, למה? כי היום אין סכנות בדרך, ואפילו שמרן (סי' רי"ט סעי' ז') כותב שכל הדרכים בחזקת סכנה, היום אין סכנה כזאת. אבל במחילת כבודו, **אדרבה גם האשכנזים צריכים לברך ברכת הגומל היום**, משום שיש סכנה שלא היתה פעם, וזו סכנת תאונות רח"ל. והקשו לי שהרי יש תאונות גם בעיר, אבל יש הבדל גדול, בעיר אתה נוסע לאט בשלושים קמ"ש, ואתה לא יכול לרוץ, אבל מחוץ לעיר אדם טס (ואומרים שבאוטוסטרדה בגרמניה, נוסעים במהירות של מאתיים חמשים קילומטר לשעה, ואז אם יקרה תאונה רח"ל מתרסקים כולם, ויש שם הרבה משוגעים), וגם אם כתוב ליסוע רק מאה או מאה וחמשה קמ"ש, אדם רוצה ליסוע במהירות של מוטוס, במאה ועשרים קילומטר לשעה, אבל בזה הוא יכול להגיע לסכנה. ופעם אמרתי חידה: **"אל תיסע במהירות המוטוס ואז תזכה להגיע עד המוטוס"**, איך זה יכול להיות? "המוטוס" זה בגימטריא מאה ועשרים, אז אל תיסע במהירות המוטוס ואז תזכה להגיע לגיל מאה ועשרים בריא ושלם. לכן אל תשתגע ואל תרוץ, על מה אתה רץ? איך לשון רש"י בפסוק: "וירץ לבן אל האיש החוצה אל העין" (בראשית כ"ד, כ"ט), "למה רץ ועל מה רץ", אז למה אתה רץ? כדי להרויח כמה דקות? זה לא נורא, תיסע לאט לאט. ולכן לדעתי גם האשכנזים צריכים לברך הגומל, וקל וחומר שאנחנו הספרדים לא נבטל את הברכה שלנו. ויש חכמים היום שבכל דבר רוצים להידמות לאשכנזים, רואים מה אומרים אחינו האשכנזים שאין ברכת הגומל מעיר לעיר? אז גם אנחנו נבטל אותה, הם אומרים **שעושים יחוד** גם אנחנו נעשה, וכמה שהרב עובדיה צעק והוכיח על זה, הם עושים יחוד כי "הישיבות החליטו", מי הם הישיבות האלה? **וכי הם גאונים יותר מהרב עובדיה?** וכי יש להם מקורות לזה? אדרבה יש מקורות להפך (ופעם אחרת נדבר על זה).

וגם כאן חכמים לא רצו לומר מתו במלחמת בר כוכבא, ולכן כתבו בשינוי מתו באסכרה, אבל רב שרירא גאון נאמן עלינו שכתב "הוה שמדא".

שמיעת שירים בימי העומר

יט. ולכן נוהגים לא לשמוע שירים ומוזיקה בימי העומר. ואמנם לא אסרו אלא רק "ריקודים ומחולות" (עיי' מג"א ס' תצ"ג סק"א) ולא אמרו "מוזיקה", אבל כיון שזה ימי אבל וצער אז לא מתאים לשמוע שירים.

שירים ביום ששי ומוצאי שבת

כ. אבל בערב שבת אחרי הצהריים מותר לשמוע שירים, ואף שלשומעים זה נראה חידוש גדול, וכמו שאחד שאל אותי: מי אמר לך? והקשה ותיירץ, אמרתי לו: תשמע מי אמר לי, קודם כל צריך לקבל את השבת בשמחה, וכמו שכתוב: "וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חודשיכם" (במדבר י' י), ואומר בספרי (במדבר פיסקא ע"ז): "וביום שמחתכם - אלו השבתות"²¹, ואיך אדם שכל השבוע מדוכא ייכנס לשבת מדוכא? לכן צריך להיות שמח. וגם מצאנו שאין אומרים תחנון במנחה של ערב שבת, וכן אין אומרים תיקון חצות בימי בין המצרים בערב שבת (כה"ח ס' תקנ"א אות רכ"ג). ואח"כ רבי משה חבושה שיהיה בריא ביררנו ממנו, ואמר שהרב עובדיה ע"ה אמר לו שמותר לשמוע שירים בערב שבת אחר הצהריים, ולכן אם אדם שומע בערב שבת "קבלת שבת" ויש שם שירים, מותר לו לשמוע אותם. ואם אדם ב"מ יש לו דכאון מותר לשמח אותו עם שירים, כי הוא עושה את זה לרפואה ולא סתם בשביל לשמוח.

אבל במוצאי שבת אני לא מתיר. ואפילו שיש אומרים שצריך ללוות את המלך בשמחה, אבל כמה מאיתנו אוכלים סעודה רביעית כמו שצריך ועושים שירים במוצאי שבת, כדי ללוות את המלך?

ר"ח אייר, פסח שני ול"ג לעומר

כא. וכן בר"ח אייר (שזה היום ומחר) מותר, וביום פסח שני גם מותר. וגם בל"ג לעומר מותר, ואפילו שהספרדים לא מסתפרים בל"ג לעומר רק בל"ד, מ"מ מל"ג ואילך הכל מותר, שירים ושמחה וששון.

רבי עקיבא לא התייאש

כב. וצריך לזכור את הצער של רבי עקיבא ותלמידיו, ולראות את הכח של רבי עקיבא שלמרות הכל לא התייאש, ואפילו שעשרים וארבעה אלף תלמידים שלו הלכו, והוא עצמו חייו היו תלויים מנגד, שהרי הוא נרצח בסוף ע"י הארורים האלה, והיה אחד מעשרה הרוגי מלוכה, ובכל זאת הוא לא התייאש, אלא העמיד חמשה תלמידים: רבי מאיר ורבי יהודה ורבי שמעון ורבי יוסי ורבי נחמיה, וכל אחד מהם כתב ספר: סתם משנה רבי מאיר, סתם ספרא (תורת כהנים) רבי יהודה, סתם ספרי רבי שמעון, סתם תוספתא רבי נחמיה, וסתם סדר עולם רבי יוסי, וכולהו אליבא דרבי עקיבא, זו גמרא בסנהדרין (פ"ז ע"א. רק "סדר עולם" לא כתוב שם אלא ביבמות פ"ב ע"ב), וזה הכח של רבי עקיבא.

תורתו של רבי עקיבא

כג. קראתי בספר "פליטת סופרים" (שכתב אותו דוקטור או פרופסור ירא שמים, שמו פליטאל בירנבוים), שאומר: איפה רומי היום? איפה הדת והשפה שלה?²² ואילו תורתו של רבי עקיבא נלמדת ונדפסת ונקראת ומתורגמת היום, תירגמו את התלמוד באיטליה בקוריאה הדרומית ובירדן, ויגיע הזמן שכל העולם כולו ילמדו את התלמוד שלנו. ולאפוקי מאותם משכילים שפעם היו מתביישים בבחור ישיבה, ואומרים: ישיב'ה בוכע'ר מה הוא שוה? אבל בחור הוא מלשון

21. ורבי אברהם אבן עזרא (בפיט "כי אשמרה שבת") אומר: "השמחים בו שמחה משיגים, כי יום שמחות הוא ותשמחני". והוא מביא בפירושו על התורה (במדבר י' י), "ביום שמחתכם, אמרו המעתיקים אלו השבתות", ומי אלו המעתיקים? חכמי תורה שבעל פה שמעתיקים את השמועה, זו כוונת אבן עזרא. וגם האר"י (בפיט "אסדר בשבחין") אומר: "חדו סגי ייתי ועל חדא תרתי".

22. כתוב: "הנה קטון נתתיך בגוים בזוי אתה מאד" (עובדיה א' ב'), אתם יודעים מתי רומי נפלה? באו מונגולים, באו אנשים פראים מגרמניה (שהיתה פעם פראית שאין כמוה כמו דעא"ש של היום יש"ו. והם עדיין פראים, רק שהם נעשו "ג'נטלמנים פראים"), בשנת ארבע מאות שבעים ושש למנין הגוים, והחריבו והרסו את רומי לגמרי. ומצאתי לזה רמז בפסוק: "הנה קטון נתתיך בגוים" שזה נאמר על אדום, "בזוי אתה מאד" בגימטריא ארבע מאות שבעים ושש.

"נבחר", כי התלמוד מעמיק את האדם, ומפתח את השכל שלו, ולתלמוד התלמוד נקרא "עיסוק אינטלקטואלי", ויגיע הזמן שיידעו כולם שהתורה היא מעל כל המדעים כולם.

איפה הקב"ה היה בשואה?

כד. השבוע היה "יום השואה והגבורה". וביום הזה עושים כנס בכנסת, ופעם מישהו סיפר לי, שהיו באים רבנים ומדברים ואח"כ באים חברי כנסת חילונים, ושואלים: איפה היה אלקים בשואה? אתם יודעים איפה הוא היה? המלים "יום השואה והגבורה" זה ר"ת שם הוי"ה (יום השואה והגבורה, יהו"ה). וכתוב ביחזקאל (פרק ל"ה פסוק י'): "וה' שם היה", הוא היה שם בזמן השואה.

למה אירעה השואה?

כה. ולמה נעשתה השואה? כי לפני השואה אלפים ורבות התנצרו בגרמניה, וזה בגלל ההשכלה שהתגלגלה עד שהגיעה להתבוללות, וההתבוללות הגיעה להתנצרות. וראיתי בספר "מקור ברוך" של הרב ברוך אפשטיין, שאומר שבזמנו (בשנת תרע"ב) היתה עלילת דם של יהודי אחד בשם מנדל בייסל, שאמרו עליו שהוא רצח נער בן שתיים עשרה ברוסיה, וכל העולם כולו הזדעזע מזה, והיו מאתים שבעים ואחד פרופסורים מומרים, שהוציאו קול ואמרו: אנחנו היינו פעם יהודים, ואנחנו מודיעים לכם בהן צדקנו, שאין שום זכר לעלילת הדם, ולא עשינו שום דבר מזה, ומעולם לא שחטנו נוצרי בשביל מצות או יין. אבל זה לא עזר כלום, ואחרי שלושים שנה באה השואה.

ולמה התנצרו אלפים ורבות? כי בגרמניה לא תוכל להיכנס לאוניברסיטה עד שתהיה נוצרי, וע"י ההתבוללות הם חשבו לברוח מהיהדות, ומתי התחילה הבריחה הזאת? בזמן ההשכלה, מנדלסון התחיל לצוד קצת ותלמידיו אחריו המשיכו הלאה, ומאז הקב"ה חיכה ארבעה דורות, "פוקד עוון אבות על בנים ועל בני בנים על שילשים ועל ריבעים" (שמות ל"ד ז'), אבל היטלר ימ"ש אמר: "כל מי שסבא רבא שלו הוא יהודי שהתנצר, עדיין דם של יהודי בעורקיו והוא ילך לכבשן", ופתאום מצאו שכמרים שנמצאים בכנסיה שלהם שם, אבא של אבא של אבא שלהם הוא יהודי שהתנצר, והם הובאו אחר כבוד לשריפה, ככה היו עושים. אז לכן זה לא נעשה סתם.

כחו וגבורתו של הקב"ה

כו. אבל תראו את הכח של הקב"ה, השואה הסתיימה באייר תש"ה, וביום כ' באייר תש"ה כבשו צבאות בעלות הברית את גרמניה²⁴, ומתי התחילה המדינה הזאת? ביום ה' באייר תש"ח, זאת אומרת פחות משלוש שנים קיבלנו את המדינה הזאת. כתוב בספר אחד שאם היינו שואלים הסטוריון באותה תקופה, כמה יקח זמן לעם ישראל להתאושש אחרי החורבן והמכה הזו? יאמר: "לפחות שלוש מאות שנה", והנה תוך שלש שנים הקב"ה נתן לנו מדינה.

מדינת ישראל מן התורה

כז. ואיפה כתוב בתורה שהקב"ה יתן לנו מדינה? אני אגיד לכם, הרי מתי קיבלנו את המדינה? בשנת אלף תשע מאות ארבעים ושמונה למנין הגוים (המספר הזה כולם זוכרים אותו), וגם אברהם אבינו נולד בשנת אלף תשע מאות ארבעים ושמונה לבריאת העולם (ומי אמר? תקחו חומש בפרשיות בראשית ונח בלבד ותעשו חשבון, באיזה גיל אדם הראשון הוליד את שבת בן מאה ושלשים, ושת הוליד את אנוש בגיל מאה וחמש, ותחברו כל אחד מתי הביא את הבן שלו, ותמצאו בדיוק שאברהם אבינו נולד בשנת אלף תשע מאות ארבעים ושמונה לבריאת העולם), ומה נאמר באברהם אבינו?

23. אתמול חיפשתי את זה בקונקורדנציה של "שביל", וחיפשתי שם מלת "היה" אבל יש מאות ואלפים, איך אני אחפש? אז פתחתי תנ"ך וקראתי ירמיה ויחזקאל (אני זוכר שזה אחד משניהם), ומצאתי ביחזקאל פרק ל"ה פסוק י'.

24. ויום אחד אני קורא בתהלים: "יבושו ויבהלו מאד כל אויבי ישובו רגע" (ו' י"א), ואני מסתכל בר"ת: "יבושו ויבהלו מאד" ר"ת יום, ואח"כ "כל אויבי ישובו רגע", ר"ת כ' אייר - יום כ' אייר, אז כתבתי את זה בגיליון התהלים שלי, אבל לא ידעתי מה קרה בכ' אייר. ואחרי שנים הגיע לידי ספר "אוצר המכתבים" של רבי יוסף משאש, ושם (ח"ג מכתב אלף תט"ו) הוא מספר שבכ' באייר תש"ה הגיעו הצבאות בעלות הברית צרפת ואנגליה ואמריקה, ונכנסו לגרמניה הארורה ששפכה דם שש מאות רבוא מ ישראל וכבשו והפילו אותה כליל, וזה "יבושו ויבהלו מאד כל אויבי ישובו רגע". ואני אוהב גימטריאות מה לעשות, המלים: "ישובו" ו"יבושו" רגע ("ישובו" ו"יבושו" כתובות בלי וא"ו), עולות כל אחת מהן שלש מאות שמונה עשרה כמנין "גרמניה" (בשתי יוד"ן), זו גרמניה הארורה.

"אני ה' אשר הוצאתיך מארץ כשדים - מהכבשונות - לתת לך את הארץ הזאת" (בראשית ט"ו ז), וזה מה שעשה הקב"ה, שהוציא אותנו מהכבשונות של הגרמנים ימח שמם ויאבד זכרם לדורי דורות, לתת לנו את הארץ הזאת ארץ ישראל.

מדינה של גן עדן

כח. וכל זה אפילו שאנחנו לא ראויים, וגם המייסדים היו כופרים ולא היו יראי שמים, והם רצו להרוס את כל עם ישראל. ובהתחלה אם היית בא לעבוד, היה צריך להיות לך פנקס אדום של ההסתדרות, ושם אין תורה ואין אפילו פסוק "שמע ישראל", ואם תקבל פנקס כחול למשל לא תוכל להתקבל לעבודה, שנאמר: "הלעיטני נא מן האדום האדום הזה" (בראשית כ"ה ל), ורק אם יש לך פנקס אדום יש לך אוכל... **והרב עובדיה ע"ה** בא ממצרים והכיר כמה יהודים סוחרים שומרים שבת, ראה את זה ואמר: מה קרה כאן? אמרו לו: כאן רק ככה יש פרנסה, אמר: "זה מדינה של גיהנם" (במקום מדינה של גיהנם). אבל הוא הפך את המדינה הזו למדינה של גן עדן, וקיים את הפסוק בפרשת כי תבא: "והיית משגעת" (דברים כ"ח ל"ד) בפירוש טוב, משג"ע ר"ת מדינה של גן עדן, כלומר תעשה מדינה של גן עדן, והוא חיבב את התורה והשפיע כ"כ טוב על השומעים והלומדים, וככה התורה הייתה כ"כ מתוקה.

הדרך לגאולה

כט. ולמה ה' נתן את המדינה ע"י אנשים כאלה? כדי שהשטן לא יקטרג (ויש הרבה סיפורים ודוגמאות כאלה, ובשבוע הבא נספר), והקב"ה מדריך ומביא אותנו אל הגאולה, החזון איש אמר שהמדינה זה לא "אתחלתא דגאולה" אלא "סיפא דגלות", אבל ההבדל ביניהם כחוט השערה, ואנחנו מתכוונים בעז"ה לגאולה הקרובה במהרה בימינו, אמן ואמן.

בשבח והודיה לה' יתברך הננו מתכבדים להזמין את ידידי המוסדות, מכובדינו, לארוע

הדינר השנתי

והילולא דרבי מאיר בעל הנס

מוסדות התורה הקדושה
אור המאיר
אלעד

שיתקיים אי"ה ביום ראשון י"ד באייר התשע"ו
פסח שני (22.5.16) למנינם, בשעה 19:00 באולם 'ארמונות חן' בני ברק

במעמד:

מנן נשיא המוסדות, הגאון הגדול
הרה"ג **מאיר מאזוז שליט"א**

הראשון לציון והרב הראשי לירושלים הרה"ג רבי **שלמה משה עמאר שליט"א**
הרב **ישראל פרוש הי"ו** - ראש עיריית אלעד
רבנים ואישי ציבור

תזמורת מזרחית תלווה את האירוע | הישיבה סביב שולחנות ערוכים כיד המלך

בערב אי"ה תערך

ההגרלה הגדולה

על רכב שבוולט ספארק
2016 ועוד פרסים יקרי ערך!

לפרטים נוספים ולרכישת כרטיסים: 03-9063863

זכינו ת"ל ועלוננו הקדוש "בית נאמן" שיעורו של מנן ראש הישיבה שליט"א
נפוץ בארץ ובעולם בפי בעשרות אלפי עותקים
ועוד היד נטויה בעזה". וכל אשר נשאו לכו הטהור
להיות שותף בהרמת קרן התורה

זיכוי הרבים והפצת הענק

בכל רחבי הארץ

📍 ירים את תרומתו בבנק הדואר מס' ח-7761990

או בכרטיס אשראי במשרדי מוסדותינו הקדושים בטלפון 08-6727523.



לדיווג הגון
אבי בן עליזה

להצלחת
חורי יקיר משה
בהכנסו לנעם עול תורה ומצוות

לרפואת
רחמים אליהו בן יהודית
אל נא רפא נא לו

לעילוי נשמת
אפרים בן רובינה זוארץ
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
עליזה תירקיה בת זוריה
ת.נ.צ.ב.ה

לרפואת
יוסף חי בן מסעודה
אל נא רפא נא לו

ניתן לשמוע את השיעור בשידור ישיר גם באתר: www.ykr.org.il

לחסויות, להפצה, לשאלות, להנצחות ולקבלת העלון ניתן לפנות למייל: bait.neheman@gmail.com | או לפלאפון: 052-7159826 - ישראל